

(המשך מעמוד 19)

בשלוש שנים, גרו בחדר אחד בחדר. בדירה היתה גם מירפאת השניים של האב. בבית שררה בשנים הראשונות אווירה של חסכון, אם כי תמיד היה מצוי מה שצריך. מה שצריך — אך לא יותר.

מיצרך אחד לא חסר מעולם: ספרים. ספרים מכל הסוגים, וביניהם סיפורת קלאסית. ניר מעולם לא הרחיק את הדיבור על ילדותו. על כל 14 שנותיו הראשונות לא דיבר מעולם מילה.

יתכן כי שנים קשות אלה הן שגרמו להירוק הקשר בין שני הילדים. עד היום קרובים עמרים וליאורה זה לזה הרבה מכפי שרגיל בארץ בין אח ואחות. יש ביניהם דימיון רב. לא רק מבחינה חיצונית אלא גם בקשיחות האופי ובדרך המחשבה הבהירה והשי כלתנית.

ההורים דיברו עם הילדים עברית. אולם ביניהם דיברו ההורים גם פולנית. היה זה בית של עולים חדשים, שיום, ישוורשיהם במיזרח אירופה ובתרבותה.

האם היתה הרמת הפולית בבית. היא היתה מוזהה עם מפ"ם, ובמשך זמן מה אף היתה פעילה במפלגה. לימים העדיפה את הבית על הפעילות הפוליטית, ונטשה אותה.

היה זה אך טבעי שהנער עמרים יצטרף לקן השומריה הצעיר, וכי ילמד בבית הספר תיכון חדש, שעליו ריחפה רוחה של טוני הלה האגדתית.

תיכון חדש היה המוסד החינוכי של העלית האשכנזית בתל-אביב. הוא חניך לרמוקרטיה ולהומאניזם, ושררה בו אווירה שמא-לית מובהקת, תוך שימת הדגש על אמנות ותרבות אירופית. עמרים היה תלמיד טוב, פעיל במועצת התלמידים בבית הספר. פר. במשך תקופה מסוימת ניגן בטורמבון, ואף היה חבר בתי-מורת העירונית של רמת-גן.

אז גם התחיל בקריירה העיתונאית שלו — כעיתון בית הספר. הראיון הראשון שערך כעיתונאי מתחיל היה עם אייבי נתן, שהפך לימים לירידו הטוב.

כאשר הגיע ניר לתיכון חדש, ב-1964, כבר היתה מישפחתו מעורה בארץ, וגם מצבה הכלכלית התבססה. האם ככל זאת הרגיש הנער שהוא שונה מנעריה שמנת של שיכבת העלית הוותיקה, שאינו "שייד", שאינו "משלנו"?

האם חש שעליו להוכיח את עצמו? האם זוהי אחת הסיבות לשאפתנות הקיצונית שלו, שאינה אופיינית לצעירים, הרחיפה הפנימית שלו להצטיין בכל מחיר, להוכיח את כושרו ויכולתו, להגיע לצמרת?

יש תעלומה מסוימת לגבי עיצוב אופיו. מה גרם לו להיות מופנם, מנוכר משהו, אנאליטי וקר. שאפתן קיצוני? מתי זה קרה?

האם כימי לימודיו בבית הספר? האם עוד לפני כן? האם השפיע על כך המצב הכלכלי בבית, בשנים הראשונות? האם יש לזה קשר עם זיכרונות השואה של ההורים או עם היותם עולים חדשים? האם זה יצר מצב של חרדה בבית? האם מנתהמישכל הגבוהה שלו גרמה לניכור?

על כל פנים בתיכון חדש נראה עמרים ככל נער אחר. הוא אהב לשחות, לשחק כדורגל ולטייל בארץ ברגל. בעוד שחלק מה תלמידים כבר באו לבית הספר במכוניות הפרטיות של אבא ואמא, נסעו עמרים ניסקר ואחותו ליאורה, שלמדה אף היא באותו בית ספר, באוטובוס מרמת-גן עד לתחנת הרכבת, ומשם הלכו ברגל לפעמים בא עמרים על אופניים.

העין הימנית אבדה

אחרי סיום לימודיו בבית הספר התיכון לא התגייס עמרים ניר מיד. נותרו לו כמה חודשים עד לשרות הסדיר בצה"ל, והוא התחיל ללמוד פילוסופיה באוניברסיטה העברית. אז גם עזב בראשונה את הבית ועבר לירושלים.

יתכן והיה ממשיך בלימודים, במסגרת העתודה האקדמית, אילו נמשך לכך. נראה שכבר אז היה קשה לו לבחור בין הצבא והחיים האזרחיים — מחלוקת פנימית, המסבירה כמה מן הויגזים התכופים בקאריירה שלו לאחרי-מכן. על כל פנים, לפתע הפסיק את לימודיו והתגייס לצבא. היה מוכן מאליו שצעיר כזה יתגייס לצנחנים.

חודשים מעטים אחרי שהתגייס, ב-1969, אירעה לו תאונת אימונים. היתה זאת הפציעה הראשונה בחייו עתירי הפציעות. רשימת הפציעות והתאונות שלו ארוכה, כמעט הסרת-ידוגמה, ואין ספק שיש לה קשר עם אופיו.

בשעת תרגיל יחידתי נפל מצוק. עצם הכתף שלו נשברה. במשך חודש שכב בבית החולים הדסה בירושלים.

הפרופיל שלו הורד. נבצר ממנו להמשיך בשרות קרבי. ידיו הציעו לו לבוא לתחנה הצבאית, לנ"ציה"ל, ככתב צבאי. כך החלה הקאריירה התיקשורתית שלו.

בהזדמנות זו גם החליף את שם מישפחתו. ניסקר הפך ניר.

תוך כדי שרותו בנ"ציה"ל, ועלפי רישתו הבלתי-נלאית, הועלה הפרופיל הפואי שלו שוב, והוא התעקש ללכת לקורס קצינים. משם חזר לנ"ציה"ל כקצין — דבר נדיר למדי.

ככתב צבאי הצטרף לפשיטות צה"ל בלבנון. הוא יצר קשרים עם המפקדים, ואלה עזרו לו להגיע לפעולות נוספות. הקצינים, שראו בו לוחם מעולה, בעל כושר קרבי ואומץ-לב, נשארו קשר רים עימו עד היום. גם אחרי שעבר לתפקידים אחרים, ראו בו אנשי-צה"ל אחד משלהם.

נור סולומיטאן

עמרים וליאורה: אח ואחות, קשיחות רומה

באחת הפשיטות האלה, ב-1970, נפצע כפעם השניה. כאשר ליווה יחידתי-י"ד נפצע מתחת לברך, כנראה מרסיס של כווקה. יחד עם כל היחידה פונה ארצה בסטי"ל. אחרי שהייה בבית-החר לים הוחזר לשרות.

הפציעה השלישית, החמורה ביותר, אירעה כע" בור שנתיים, ב-1972. אז היה בן 22, קצין בצה"ל, קצין בצבא הקבע, כתב של גליצה"ל, והיה ידוע כנהג פיזי.

היה עליו לסקר תרגיל של חי"ד במעלה-האדומים. הוא יצא ברכב שלו מבית ברמת-גן. ביציאה מהעיר, בכוקר, עקף אותו רכב שוב מאחוריו, חתך את המסלול והעיף אותו הצידה. ברזל ורסיסי-זכוכית חדרו לעינו הימנית, והיא נשפכה על החולצה. הוא ניסה להחזיר אותה בחזרה לארובה, בתיקוה לה צילה.

כל העת היה בהכרה מלאה.

הוא עצר מונית, ביקש מהנהג להוביל אותו לבית-החולים הקרוב ביותר, כשהוא מחזיק את העין כמקומה בידו, וראשו מוטח אחורה.

כך נכנס לחדר המיון. אחיות ותיקות וקשוחות לא ראו מראה כזה מימיהן.

גם בבית-החולים לא התעלף. לפני שהוכנס לחדר-הניתוח טילפן לאחותו, ליאורה, זו חשה למקום והוא נתן לה הוראות מפורטות: למי להודיע על התאונה, כיצד לארגן את גרירת המי כונית למוסך. הוריו היו בחו"ל.

לפני הניתוח כבר ידע ניר שעינו הימנית אבודה. הוא עבר סידרה של ניתוחים, שהכשירו את חלליהעין לקליטת פרוטזה. אי-אפשר להכין לו את הפרוטזה בארץ. הוא נסע לגרמניה, למקום מיוחד שבו מייצרים עיניים מלאכותיות בתהליך מסובך. עד היום הוא נוסע לשם ככל פעם כשהוא זקוק לעין חדשה.

פציעה ליד התעלה

כששוחרר מבית-החולים שוחרר ניר גם מצה"ל. שוב נרשם לאוניברסיטה העברית, הפעם ללימודי כלכלה ויחסים בינלאומיים. באותה שעה התקבל גם לטלוויזיה, עבר קורס כתבים והפך כתב למשימות כלליות.

זה היה מצבו כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים. הוא מצא את עצמו במאגר הקצינים שלא שובצו עדיין בתפקידי-מילואים. על כן עשה מה שעשו רבים באותה שעה, כשמצאו את עצמם כמצב זה: ביום הראשון של המלחמה הגיע לחזית ביוזמת עצמו, ותבע לשבצו בתפקיד קרבי. הוא הגיע לחטיבת-הצנחנים של דני מט. שבו שירתו חבריו מימי השרות הסדיר. המח"ט סירב, אך ניר הודיע לו שיצטרף ליחידה על אפו ועל חמתו. בליט כרייה נכנע מט ושלה אותו לאחד הגדודים, ככתב.

ניר התקשר עם הטלוויזיה בירושלים וביקש לצרף אליו צלם השניים הסתפחו לגדוד הראשון שפרץ את המצור המצרי על המוצב בודפשט בקו בר-לב. את כתבותיו שלח לירושלים ככל דרך אפשרית — באמצעות פצועים שפגנו לעורף. טייסי המסר קים שהביאו מפקדים, מטוס פאנום שנחת נחיתת-אונס (הטייס טילפן מהבסיס לטלוויזיה, ששיגרה מונית לקבל את הכתבה).

במהלך הפעולה הזאת נפצע בפעם הרביעית. ליד מוצב בודפשט, על גדת התעלה, פגע רסיס של פגז ברגלו. הוא סירב להתפנות וביקש שיחבשו אותו, כדי שיוכל להמשיך עם היחידה, שעמרה לצלוח את התעלה. הוא נחבש, ומייד לאחר מכן נפצע שוב מרסיסי-פגז בשיפוליהגב.

הפעם לא היה ויכוח. עמירם, הפצוע בפעם החמי" שית, פונה לבית-החולים "שערי-צדק" בירושלים.

תמונתו כנגדי בית-החולים, ליד הקומיקאי האמריקאי-יהודי דני קיי, פורסמה בעיתונים. סיפר אז עמירם: "דני קיי בא לבקר בבית-החולים וישב על המיטה שלי. הייתי מטושטש לגמרי. הפציעה כאבה, וניסיתי להרחיק אותו. אבל זה לא הטריד את קיי, שהתלוצץ: מישוה מנסה להוריד אותי מהמיטה שאני יושב עליה. אני לא יודע מי זה, אבל אם אמצא אותו, אוציא לו את העין השנייה!"

חיסמונת די"ן

מה מלמדת הפציעות הרבות האלה על איש השנה תשמ"ז? **מ**הן יוצרות כמעט אוטומאטית אסוציאציה אם